

Hodnocení diplomové práce

Posudek vedoucí práce

Jméno autora: Veronika Hrdličková

Název práce: Dopad rozvodu na děti a možnosti podpory rodiny v
rozvodových situacích

Vedoucí práce: Mgr. Leona Stašová, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. Gabriela Caltová Hepnarová, Ph.D.

Téma práce: Autorka závěrečné práce si vybrala pro její zpracování stále naléhavou problematiku rozvodovosti a jejího odrazu v životě dětí. Cílem textu je dle autorky „zjistit, jaký dopad má rozvod na děti“. To je sice poměrně široký cíl, nicméně autorka se ho snaží dále specifikovat. Téma je vzhledem k vysoké míře rozvodovosti v české společnosti stále aktuálním a má rovněž zřejmou vazbu na studovaný obor autorky.

Zaměření práce a její struktura:

Práce je zaměřena teoreticko-empiricky; teoretická část se věnuje nejprve problematice rodiny v různých kontextech, další kapitola věnuje právům dítěte v krizových situacích. Třetí a čtvrtá kapitola se věnují rozvodu nejprve z hlediska rozvodovosti, příčin rozpadu manželství i následků, tj. vzniku neúplných rodin a otcovství po rozvodu, poté z perspektivy možných dopadů rozvodu na dítě. Významnou a pro studovaný obor přínosnou je šestá kapitola, která shrnuje možnosti podpory rodin v rozvodových situacích.

K teoretické části práce je třeba konstatovat, že působí poněkud rozkolísaným dojmem, některé části textu totiž na sebe dobře nenavazují (např. str. 12 nahoře: „*Na otázku, co je rodina nám odpoví každý jinak. Odlišně ji definuje právník, jinak psycholog či sociolog. Dítě by se mělo vyvíjet po duševní a charakterové stránce ve zdravou osobnost, které potřebuje vyrůstat ve stálém a citově příznivém prostředí, kterým by měla být především rodina. Rodina spočívá v manželství*“ (Matějček, 1994). Text též místy formulačně používá určité „myšlenkové zkratky“, které nejsou zcela přesné a jsou v konečném důsledku obsahově poněkud zavádějící. Např. lze uvést začátek kapitoly 4. 2, která názvem směřuje k důvodům rozpadu manželství, nicméně se pak hlavně opírá o zdroj Matoušek, Pazlarová a kol. (2014), který popisuje typy rodin, které mohou nepříznivě ovlivnit vývoj dítěte, kdy následně může dojít k rozpadu manželství rodičů. Cesta k důvodům rozpadu manželství je tedy zde poněkud „klikatá“. Nicméně text teoretické části obsahuje hlavní témata, která je k problematice třeba vzít v úvahu.

Empirické šetření: Empirická část je v porovnání s částí teoretickou významně méně objemnou (37 versus 13 stran textu). Autorka zvolila kvalitativní přístup a hledání odpovědi na hlavní výzkumnou otázku: *Jaké dopady na život z pohledu dospělých měl rozvod jejich rodičů v dětství?* Vybrala si pro sběr dat pět respondentů, kteří v období dětství zažili rozvod rodičů. Výzkumného šetření se zúčastnili dva muži a tři ženy ve věku 27 – 33 let. Autorka deklaruje, že využila nestrukturovaného interview. Otázku proto nabízí způsob, jakým byly rozhovory realizovány a jak bylo zajištěno udržení cíle dotazování. Možným rizikem zvoleného přístupu je též určité zapominání a zkreslování informací a vzpomínek v průběhu života respondentů, zvláště ptáme-li se dospělých na situace z jejich dětství. Jak toto autorka při realizaci

rozhovorů a zpracování dat vnímala? Na druhou stranu je ale možné sledovat kritickou reflexi zkušeností z dětství u dospělých respondentů, což je jistě také cenné. Autorka na základě rozhovorů vytvořila čtyři základní kategorie. Ocenit lze použití názvů kategorií, které vycházejí ze získaných dat. Analýza je deskriptivní, spíše základního charakteru.

Využitelnost pro praxi: Téma má sociálně-pedagogický potenciál, jeho výsledky lze aplikovat do určité míry v praxi.

Rozsah práce odpovídá plně požadavkům na diplomové práce, obsahuje 58 stran textu a přílohu.

Práce s odbornými zdroji:

Citované prameny jsou aktuální a odpovídají potřebám diplomové práce.

Jazyková, formální a stylistická úroveň práce:

Práce je psána v zásadě srozumitelně a bez větších chyb a překlepů. Přehlednost textu někde komplikují příliš dlouhé odstavce.

Celkové zhodnocení diplomové práce:

Autorka pracovala po dobu zpracování textu se zaujetím pro zvolené téma, iniciativně a samostatně. Přes zřetelnou snahu má výsledek jejího snažení spíše základní deskriptivní povahu a postrádá u některých částí lepší vzájemné provázání informací i hlubší rovinu analýzy (vzhledem k tomu, že se jedná o práci diplomovou). Přes uváděná slabší místa textu lze ale ocenit úsilí autorky a z celkového pohledu práci doporučit k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

1. Z jakého zdroje pochází tvrzení, „že v naší populaci tvoří úplnou nukleární rodinu asi třetina rodin a pouze pětina všech domácností“ na straně 11?
2. Vysvětlíte pojmy socializace a akulturace a vztahy mezi nimi.
3. Jak jste pokládala otázky respondentům v ostatních rozhovorech? Byly podobné jako v rozhovoru, který je součástí přílohy?
4. Jak vytvořené kategorie pomáhají odpovědi na hlavní výzkumnou otázku? Jak byste jejich prostřednictvím tyto dopady vyhodnotila?